

**Протокол засідання
робочої групи НАН України з питань відкритої науки
від 14 грудня 2022 р.**

Присутні: академік НАН України ХІМІЧ Олександр Миколайович (**голова робочої групи**); АНДОН Пилип Іларіонович – почесний директор Інституту програмних систем НАН України, академік НАН України; БЕСПАЛОВ Сергій Анатолійович – учений секретар СФТМН НОВ Президії НАН України; ВАКАРЕНКО Олена Геннадіївна – директор Видавничого дому «Академперіодика» НАН України; ДІДЕНКО Юлія Володимирівна – учений секретар СКНД НОВ Президії НАН України (**секретар робочої групи**); КАПІЦА Юрій Михайлович – директор Центру досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України; ЛОБУЗІНА Катерина Вілентіївна – директор Інституту інформаційних технологій Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського; ЧЕРНОВСЬКА Світлана Миколаївна – помічник головного вченого секретаря НАН України.

Запрошені: Тульчинський В.Г., Ніколаєвська О.А., Перконос П.І.

Порядок денний:

- 1) Затвердження Цільового науково-технічного проєкту НАН України «Створення й впровадження інфраструктури відкритої науки в НАН України (OPENS)».

Відкрив засідання голова робочої групи академік НАН України О.М. Хіміч, зазначивши, що кворум наявний.

- 1. Слухали:** Затвердження Цільового науково-технічного проєкту НАН України «Створення й впровадження інфраструктури відкритої науки в НАН України (OPENS)».

У своїй доповіді Хіміч О.М. нагадав присутнім, що відповідно до постанови Президії НАН України від 02.11.2022 № 327 «Щодо участі НАН України в реалізації європейських принципів відкритої науки» робоча група мала підготувати та подати на розгляд Президії НАН України пропозиції щодо створення інформаційного ресурсу відкритого доступу до результатів наукової і науково-технічної діяльності наукових установ НАН України.

Результатом роботи робочої групи є започаткування в НАН України Цільового науково-технічного проєкту «Створення й впровадження інфраструктури відкритої науки в НАН України (OPENS)», який сприятиме реалізації національного плану щодо відкритої науки, затвердженого

розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8.10.2022 № 892 та постанови НАН України від 02.11.2022 № 327 «Щодо участі НАН України в реалізації європейських принципів відкритої науки».

Проект відповідає пріоритетним напрямам розвитку науки і техніки, затвердженими Законом України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», та пріоритетним тематичним напрямам наукових досліджень і науково-технічних розробок, перелік яких затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2022 № 782, а саме: «фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентної спроможності України та сталого розвитку суспільства і держави»; «інформаційні та комунікаційні технології».

Проект розрахований на два роки — 2023 та 2024, загальна вартість робіт на 2023 рік — 1500,00 тис. грн.

У проекті визначено перелік і розподіл фінансування науково-технічних робіт для окремих академічних установ-виконавців в його межах, а саме:

№ п\п	Назва підпроєкту	Базова установа	Обсяг фінансування (тис. грн)
1.	Розроблення нормативно-правових засад та організаційно-правових заходів для впровадження відкритої науки	Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України	200,00
2.	Створення харвестера, інтеграція інформаційних ресурсів періодичних видань з журналів відкритого доступу і бібліотек	Інститут програмних систем НАН України	300,00
3.	Інтеграція електронного архіву наукових періодичних видань у централізовану інфраструктуру відкритих публікацій	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	200,00
4.	Розроблення вимог до відкритих публікацій НАН України та уніфікованої платформи для журналів відкритого доступу	Видавничий дім «Академперіодика» НАН України	200,00
5.	Створення репозитарію відкритих даних	Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України	300,00
6.	Створення порталу, архіву препринтів і службових елементів інфраструктури відкритої науки	Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України	300,00
7.	Підготовка та подання на затвердження в установленому порядку проєктів нормативних актів для впровадження відкритої науки	Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України	2024 р.

8.	Налагодження централізованої інфраструктури відкритих публікацій, розроблення навчально-методичних матеріалів.	Інститут програмних систем НАН України	2024 р.
9.	Опрацювання публікації нових надходжень наукових періодичних видань у централізовану інфраструктуру відкритих публікацій	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського	2024 р.
10.	Розроблення навчально-методичних матеріалів і переведення журналів відкритого доступу на уніфіковану платформу.	Видавничий дім «Академперіодика» НАН України	2024 р.
11.	Вдосконалення, підтримка репозитарію відкритих даних, розроблення навчально-методичних матеріалів.	Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України	2024 р.
12.	Розроблення централізованого доступу до репозитаріїв з веб-порталу відкритої науки та навчально-методичних матеріалів.	Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України	2024 р.

У обговоренні взяли участь Андон П.І., Вакаренко О.Г., Тульчинський В.Г., Капіца Ю.М., Черновська С.М.

Тульчинський В.Г. поінформував присутніх про необхідність затвердження підпроектів на вченій раді кожної установи-виконавця з подальшим формуванням договору в РІТ НОД НАН України.

Запропонував підготувати колективну статтю в загальноакадемічний журнал "Вісник НАН України" про реалізацію європейських принципів відкритої науки в НАН України зокрема, про роботу робочої групи.

Також з метою ознайомлення з роботою установ-виконавців оприлюднити у "Віснику НАН України" інформацію про виконання ними своїх тематичних завдань в межах загального проєкту.

Капіца Ю.М. запропонував з метою популяризації розширити висвітлення матеріалів, які стосуються відкритої науки як у світі так і в НАН України, на вебсайті групи.

По кожному напрямку робіт проаналізувати затверджені або заплановані проєкти в межах програми "Горизонт Європа" та дізнатися про можливість безоплатного приєднання. З'ясувати можливість приєднання до певної робочої групи Європейської федерації академій природничих і гуманітарних наук (ALLEA).

Хіміч О.М. нагадав про необхідність зустрічі з представниками робочої групи МОН України з питань відкритої науки з метою кореляції реалізації принципів відкритої науки в МОН та НАН України.

Рішення:

1. Запропонувати структуру Цільового науково-технічного проєкту НАН України «Створення й впровадження інфраструктури відкритої науки в НАН України (OPENS)».
2. Запропонувати перелік робіт та обсяги фінансування академічних установ-виконавців на 2023 рік.
3. Доручити академічним установам-виконавцям підготувати запити на відкриття затверджених тем.
4. Затвердити заступником голови наукової ради Цільового науково-технічного проєкту НАН України «Створення й впровадження інфраструктури відкритої науки в НАН України (OPENS)» завідувача відділу автоматизації програмування Інституту кібернетики ім. В.М. Глушкова Тульчинського Вадима Григоровича.
5. Інтегруватися в програму "Горизонт Європа" в контексті відкритої науки.

Голова робочої групи НАН України
з питань відкритої науки
академік НАН України

Олександр ХІМІЧ

Секретар робочої групи НАН України
з питань відкритої науки

Юлія ДІДЕНКО